

Suomi – Ruotsi -talouskasvuottelu: 0 - 8

Pasi Holm

Ruotsissa eduskuntavaalit ovat tänä syksynä ja Suomessa ensi vuoden keväällä. Kataisen nykyisen hallituksen ensimmäinen budjetti koski vuotta 2012 ja viimeinen koskee vuotta 2015. Neljä vuoden kautena 2012 – 2015 Suomen kansantalous ei juuri kasva. Vastaavana aikana Ruotsin talous kasvaa yhteensä vajaat kahdeksan prosenttia. Kahtena ensimmäisenä vuotena Ruotsin kansantalous kasvoi 2,4 prosenttia ja Suomen kansantaloustalous supistui 2,2 prosenttia. Nordean keväisen ennusteen mukaan Ruotsin kansantalous kasvaa vuosina 2014 ja 2015 yhteensä 5,3 prosenttia ja Suomen talous kasvaa 2,3 prosenttia. Ukrainan kriisin pitkittyminen ja sen Venäjän kasvua heikentävät vaikutukset heikentävät Suomen kasvuodotuksia enemmän kuin Ruotsin.

Monet arvioitsijat ovat etsineet syytä Ruotsin Suomen parempaan talouskehitykseen Nokian ongelmista, Ruotsin monipuolisemmasta tuotantorakenteesta ja siitä, että finanssikriisin ja maailmantalouden rakennemuutokset ovat heikentäneet erityisesti Suomen kasvua. Varmasti näillä omien toimiemme ulkopuolelta tulleilla syillä on merkittävä vaikutus. Mutta osasyynä Ruotsin parempaan talouskasvuun – halutaanpa sitä tunnustaa tai ei – löytyy myös omissa käsissä olevista toimista, kuten harjoitetusta talouspolitiikasta ja työmarkkinoiden joustavuudesta.

Suomen kokonaisveroaste ja julkisen sektorin osuus kansantuotteesta on nykyisin Euroopan korkeimmalla tasolla. Suomessa verotus on kiristynyt viime vuosina. Ruotsissa se on laskenut. Ruotsin kansainvälinen kilpailukyky – reaalisilla yksikkötyövoimakustannuksilla mitattuina – on noin kymmenen prosenttia Suomea parempi. Tämän vuoksi ruotsalaiset yritykset pärjäävät kansainvälisillä markkinoilla suomalaisia paremmin. Osin kilpailukykyisyytensä vuoksi Ruotsi houkuttelee ulkomaisia yrityksiä ja ulkomaisia investointeja selvästi Suomea enemmän. Ruotsin työmarkkinat ovat myös Suomea joustavimmat. Palkanmuodostus Ruotsissa perustuu teollisuuden kilpailukykyyn ja teollisuusliittojen toimiessa palkkajohtajana. Suomessa palkat ovat nousseet julkisella sektorilla nopeammin kuin teollisuudessa.

Ruotsin valtion tase on 2,8 kertaa suurempi kuin Suomen valtion tase. Valtion taseeseen suhteutettuna Ruotsi panostaa selvästi Suomea enemmän kasvuhankkeisiin, viennin edistämiseen ja infrainvestointien rahoitukseen. Viimeisen kolmen vuoden aikana Ruotsi on lisännyt toimenpiteitä; Suomessa on etsitty leikkauskohteita.

Uskon ja toivon, että Suomen seuraava hallitus kääntää painopisteen teollisuuden ja yksityisen sektorin toimintaedellytysten parantamiseen. Keinona ovat teollisuuden kansainvälisen kilpailukykyyn

parantaminen. Suomi tarvitsee maltillisia palkkaratkaisuja useamman vuoden ajan. Erilaisia yritysten toimintaan vaikuttavia lupa- ja hallintomenettelyjä on yksinkertaistettava ja nopeutettava kotimaisten ja ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi. Julkista infrastruktuuria on pyrittävä kehittämään. Yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuutta on lisättävä julkisessa palvelutuotannossa Ruotsin mallin mukaisesti. Pk-yritysten työllistämispotentiaali on hyödynnettävä nykyistä paremmin. Seuraavaa talousmaaotteluerää ei varmaan monikaan suomalainen halua Ruotsille hävitä!

Pasi Holm,
toimitusjohtaja, Pellervon taloustutkimus PTT

Aiemmin sarjassa julkaistut kirjoitukset löydät [täältä](#).